

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

в справі оголошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЙ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Від російської літератури
від її стилів українська поезія
не може якось швидше тікати.

дизаче не було ще нікою оцінокою над даних найнезасвідчених. Сподівалося, що матеріал на справу піде краще. Філія УКТОН, в Яворові є першою філією, основною в краї. Незай громадянство Українців пригадає собі тяжкі гряди УГА, той терористичний шкел, по яким вона дала самі світанку війни, який пригадає собі саме самого з того часу, коли здалося власним грядкам захитало різке гніздо й нехай ширі завоюється інвалідами, тими жінками панкатирами наших військових збитків. Рани наших інвалідів не не агоні, ще кровляють. Не сніжно байдує дитинство на їх нуду. Прикладом міжнародності до них і матеріальною підтримкою мусимо заохотити певну білу їх рани і забезпечити їх перед нуждою та голодом. — Любська філія виступає на разі в домашній касі „Народний Дім“ в Яворові. Там уділюється також касових інформацій у справках інвалідів. Там також голоситься в членів Товариства. Хто з громадян Яворіянців назве себе свідомим українцем, а не стане „членом“ філії УКТОН, тому багато ще бракує до того точної національної свідомості. Оскільки, судами округи, як Судова Вишня, Немірів, не думують у скорому часі зареєструвати в себе філії УКТОН, то повинні відповідати до статуту і громадянського обов'язку, приєднати до філії в Яворові. Член філії.

Кут, пов. Косів. (Коментар у честь Шевченка). І в нашій галузі захитні відбуде традиційний концерт у честь нашого генія Тараса Шевченка, на жаль, у винайманий заловий саль, бо будова власної будівлі протриває через недостатню фінансову. В програму концерту входили точки мужського і жіночого хору під управлінням м. Мих. Гошка, який завадзав собі досить трудно, щоб підготувати мало інструментальних співаків, як також виступи оркестру мандоліністів. Хор співав легкі рими, як „Ой шов бо то за ворон“ і ін.; враження було гарне. Саль-оркестра підбавило того самого диригента виконало досить вправно при допомозі жіночих скрипок. Загалом враження з концерту ми-ли, тимбило, що саль була прекрасною декоративна живими цвітами і гарними стилевими колірними гудульськими зловір, виконаними в фабриці Бвша Гайбуха тут в місті. Саль була переповнена, шлода тільки, що не було майже нікого з селян, тому було корисно узалити концерт з подібного програмом в Старих Кутах і доокочинних селах, бо цим способом скорше здобується фінанс на будову Народного Дому, як збірками по домах. Свято розпочав палкою промовою п. д-р Гардський, закінчив хор відспіван як „Заповіт“ і гинув разом з публікою. — Гро-модієм м. Кут.

Устрики Долішні. (З кулуарно-проектного руху). Перед світовою війною було тут життя, були й різні освітні та економічні установи. Війна, як всюди, знищила й у нас всі проблемні того життя. Шойно в останніх 2—3 роках, при консолідації нових трудових сил з інтелігенції і міщанських кругів, позбувшись поліду на „парти“, почали ми думати про обнови давних установ і заснування нових, які виказували на живучість народнього духа і в тій підгріській захитні. Праця почалася повільно але інтензивно, до того у великій мірі прихилилося те, що перед 2 роками осів в Устриках наш чоловік, адвокат д-р О. Пеленський. І так найперше заходами о. Миланча з Мочар і Його сина Таня, при добрій волі старих працівників на народній ниві, приступлено до відновлення кредитов. тов. „Народний Дім“, яке перемірено на кооператив. Кооперативна увійшла в життя минулого року і є нині, що з часом розвивається в сильну економічну установу, яка агрутує коло себе помішні сільські кооперативи, що основуються в доокочинних громадах. Заходами д-ра Пеленського основано при кооперативі просвітно-забавову секцію, яка займається улаштуванням театральних мистав, концерти, фестивалі, забав, гуртук й освітлює молодь; основано бібліотеку й вишноточно книжок, що вже тепер має кілька соток книжок з нашої і чужої літератури. Всі служили з насолодою продукції нашого хору, який під умілою управою диригента п. Брика викладав дуже солідне підготування. Солоні точки віддає зі зрозу-мленням і відчуттям духа народньої пісні відомий баритоніст, о. Адриян Левчицький з Рибого.

Другий концерт (в честь Шевченка) відбувся 10. VI. і пройшов вже, правда, скромніше, бо в тісному національному кружку, але зате поважніше, вдовольно до змислу. Програму його виконало по мистецтві. В святочному прибраній саль церковного дому устало на сцені бюст нашого Генія, а збірна місцева і заміснена публіка викопила саль по береги. Свято розпочав мужський хор відспіванням „Заповіт“ і пісню „Завинило“, після чого до зборних палко промовив інж. Чуканський. Загальне зацікавлення викликала діточа співачка вистава „Дядько Тарас“. Дівчатка і хлопці в народних строях, з ентузіазмом виконали Тарасові поезії, а присутні родичі із гордістю гляділи на свої милі діточки й тішилися тим невинно. З декламаторок заслуго на похвалу чотири-літня донечка п. Коца. В другу декламацию „Тополю“ Шевченка виконала п. Чуканська при кінцевім тенором солоніст д-ра Пеленського. Програму свята доповняє ще мужський хор і солісти. Публіка виходила з того народнього свята задово-лена. Треба признати, що такі народні свята відвідують атмосферу нашого по-

денного життя і підбадьорюють присянку перах у деякому народно свідомості. — Нахильна треба згадати, що для б. ч. м. відбувся в Устриках першій установі загальної збори УГП. Збори отворили голову комітету основано д-р Пеленський короткою промовою і покликав на президента місцевого парку й декана о. Мих. Жарського, котрий ширини словами заохоту численні зборили до вислухання реферату про яву і значення Радян Школу для нашого національного мислу. Після виступів реферат делегат Централь-ного УГП, п. Львова в. Яворук. Головою виступив д-ра Пеленського, а до Управління між ним о. декан м. Жарський, місцевий парок, докторова в. Володимир Гукань, о. Влад. Вербецький, а Береті Долішні інж. Чуканський, які дають заохоту, що глибоко сповіють нахили на них стату-тові обов'язки. Відрадною повою на збор-ках була численна заступленя молоді обо-бох полів, яка в клінч „Радян Школа“ ба-чить опору й основи нашої будучини.

Обсерватор.

З судової саль.

Томашів Люблянський,
12. черня 1926.

Саме в часі коли марш Пінсудський борювався в Варшаві на чолі мільйонів собі полків „за санацію і демократію“ в державі, на Холмщині, у м. Томашіві біля Замостя, місцева влада заарештувала цілий ряд свідоміших одних зоміж міщан української молоді і відомими по-ліційними методами змушувала над арештованими вимушувала зіння. Головно на-маталася влада вимушувати приналеж-ності до неіснуючої у нас української комуністичної організації, хоч докладно перевіржені ревізію доказували цілковиту неповідомленість арештованих громадян. Цілою й одинокую промовою цих неща-сливців з тілків те, що вони є національ-но свідомі українці і мають свідомість читати українські часописи. Взагалі тут у нас панує система всякими способами нищити перш за все передплатників і чи-тальників української преси. Те страшно по-лювання з нагріткою численних шпиків і поліційських розпочалося дня 13. травня в год. 4 ранку в порозумінні з прокуратором Красківським з Замостя та коман-дантом поліції в Томашіві Юзефом Рустом. Арештовано: Бирюта Волод. з Па-сичної, Зеброна Олексю, Гриневського Волод., Жовківського Волод., Поліщука Івана, Умніського Евгена, Остапука Се-мена — всіх з Томашева, даліше Матві-шіна Семена з Рогузю, Матвішіна В. з Тарноватки, Драбинського Антона з Вер-шини, Шуру І. з Любчи, Королька Мико-ла, Хирена Петра, Росіяна з Юрова та багачого інших, яких прізвища нам годі було роздобути.

У всіх арештованих переведено доклад-ну ревізію, одначе ні в одного з них ні-чого „компромітного“ не знайдено. Всіх арештованих вивезено у кайданих на по-стерунок до Майдану Горішнього, тома-шіського повіту, де кожного окрема до-питували, були й тортурували в безпри-кладний спосіб. Так на примір: скоували руку та ноги тортурованого, перекаладаю-чи патиком, та десканого на землі біли в пати залізничні прутами; даліше наливали води у ніс, підрали в усісі сили за во-лосся до горла, а коли мучені обомлівали, годі їх звали зовні, а знова даліше по-зв'язки біли й робили всякі просто ней-мовірні знущання над немасними. Тих вар-варських тортур допускати головно по-ліційні агенти в приватності комісаря полі-ції з Томашева Юзефа Руста, секретаря слідчого судді з Томашева, а дуже мож-ливо, що і з відомо прокуратора Крас-ківського. Після таких зв'язків знущань деяких звільнено, решту відіслано по-темічницю у Люблін, Замостю, Білгород, Янов і Краснотави.

Рідні арештованих і тортуруваних не-щастливців цим шляхом прохують наші поліційні чиники, як також Українську Парламентаріу Репрезентацію поробити всі княйбильші рішучі заходи в обороні неповинних українських горожан. З окре-маж слід поробити заходи, щоб звільни-ти з ірськими тортурами томашівсь-ких катів, були уважені, щоб потім не-мо до судової карної відповідальності всіх, котрі спричинили і виконували ті бе-стияські знущання, а кінці, щобі слідчі дохдження були як найкорше покінчені, аби ті нещасні жертви вітосько-ендєль-ского режиму були негайно ще перед су-дом звільнені, хочаб за кавією, а пере-довсім, щоб заперестано даліше поби-вання та тортури і щоб безпородовоно даліше ведення справ віддано в руки осіб, які розуміли би, що й до украї-нського населення слід примінювати хоч мінімум гуманності й безсторонності у слід-стві поступування.

Свідки в справі примінюван-ня тортурі Шкула Степан і Святиня (ім. Ячів, томашівський пов.), Кінах Гринь-ко з Губенка (ім. Ричи, равурського по-віту), Болк. Іосиф з Майдану Горіш-нього (томаш. пов.), Яструб Андрия з Кор-на (ім. Ячів, томаш. пов.), Накапала Евгена з Пасична (ім. Пасич, томаш. по-віту). Ще є багачого інших, що чули страшні стони та крики катованих. Як характеристичні додаю, що в арештованих як комуністичні заобано хривийський „Дзвін“ та львівське цензурне „Діло“ і „Новий Час“, як також „комуністичну“ книжку про Богдана Хмельницького.

Нові книжки і видання.

КНИЖКИ:

Грицько Чупринка: ТВОРИ. Перше по-смертне видання з матеріалами до історії тексту, під редакцією Павла Богачського. 3 вступною статтюю Нол. Дорошенка. Портрет роботи проф. Петра Холодного. Окладка Роберта Лисовського. Україн-ський Видавничий Фонд. Прага 1926 ст. 333. Ціна 2 долари. (На складі Книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові).

Катра Гриневичка: НЕПОВОРНИ. Опо-видання. Вид. „Логос“. Львів 1926. ст. 124. Зміст: 1) Утеча. 2) На весняній сонці. 3) Дорога. 4) Каваранта молитесь. 5) Як згасне день. 6) Біля воріт. 7) Паска крас-на. 8) Під чужим небом. 9) Тим поч. 10) Параска Горюха. 11) У кістках тут. 12) Лист. 13) Весілля Караульчик. 14) Над ста-вом Сльом. 15) Бабуся. 16) Окротилися на нисором. 17) Ніска жорел. 18) Розліття. 19) Спомини. 20) Сторінка зі шоденника. 21) Лих в телебрі. 22) З книг вигнано-го Народу. 23) На новосілля.

ЖУРНАЛИ:

„СВІТ“ Ілюстров. ч. 11—12. Зміст чисел: М. Рудинський: Франко і наша суспіль-ність. М. В. Із недрукованої Франкової лірики 80 рр. XIX, в. М. Волжик: Франків розріз із польською пресою. Д-р Іван Франко: Поет зради. Д-р І. Кобилянський: Мій спомини про Івана Франка. Д. Койд: Етими основні Франкової творчості. Анд-ри Барбіс: Діамон. М. Кічур: Без щоглі, без вітрал. — З нашої кооператив. Зелени свята — ді українських інвалідів! Ос. За-леский: К. Вебер. М. Творило: Госпо-да сько-свідання школа в Милівані. Смерть С. Петлюри Богдан Крайчик: Край нашім шляху погубили хатки. В. Морав-ський: Дещо про відомоджування. Все-чина. Веселій кутюк. Загадки. Ілюстрації: Вілла в якій мешкав Іван Франко. Іван Франко. Дружина Франка, Ольга, Місе-де, де стояла родина хата Івана Франка. Іван Якуляк і Яць Олександрівський, знайомі Франка, господарі з Ясениці Сльомі. Місе-де, на якому стоюла кузня батька І. Фран-ка. Гімназія в Дрогобичі, в якій вчився І. Франко. Брат і брати Франка в окру-женні пластунок. Камєнярі — рнс. П. Ко-жуш. Комісія „Масюсюзу“. З життя у-країнських інвалідів (4 світанки). Госпа-да школа в Милівані (4 світанки). С. Петлюра. Учасники кооперативного курсу в Ковалі. Новий президент польської ре-публіки проф. Гнат Мосціш.

СТУДЕНТСЬКИЙ ВІСНИК: видає Центр. Союз Українського Студентства. Прага, черень, ч. 6. Зміст: Євген Мала-нович. Політика — В. Вірші. Е. Глоуїнський. До справ об'єднання української емігра-ції в Ч. С. Р. Всеволод Петрів. Усуспіль-нення віськових звань. Володимир Мар-тинєв. Критичні уваги до Листів до Братів Хліборобів“ п. Липицького. І. Калінович. Захарован коло. Херсонськ. Про дурь-ларніх і інших свідках. М. Диканько. На-ціональна політика (Фейлетон) Українське студентське життя. З життя чужоземного студентства. Спорт. Ріжне. Цеус. Бібліо-графія. Юрій Липа. Світлість Кієвни. — М. Чайківський. Алгебра т. І—II. Д-р С. Романовський.

НАША БЕСІДА, ілюстрований дво-тижневик літератури, науки й мистецтва. Варшава, червень ч. 11. Зміст: С. Остров-ський. Природа чи доктрина. — Шумський. Ридати зорі. — М. П. Симон Васильович Петлюра. — В. Павлович. За права церкви. — М. Диканько. Юка. — А. Карашевич. Одухання. — В. Островський. Хрест отця Насіля, повість з життя волинського ду-ховенства. — А. Кор-ський. З подорожі до Півд. Америки. — Л. Л. Француска мова, як мова дипломатична. — Література, на-ука, мистецтво: Бібліографія, наука, в на-ходи, відкриття; театр і музика; пастичне мистецтво. — В ді національного смутку. — Загадки. Премії. Пожертви. До Пере-дплатників. Оголошення часопису „Народ“ і інші.

В перший день Задушних Свят то є в неділю 20. черня ц. р. від-правляється

Полеву Заупокійну Службу Божу і Панахиду на могилі Січових Стрільців в Семи-ківцях,

підгаєського повіту, на які усіх Січ-ових Стрільців, учасників в боєх в Семиківцях в 1915 і 1916 р. і доок-личне громадянство запрошує — 1937 1—3 КОМІТЕТ.

ЮЛІЯ СТЕФАНІЯ
з ЖИЛІВ РУБЕЛЬ

жени інженіра
увокоілася дня 14. ц. м. в Стани-славо. Похорони відбулися дня 16. черня ц. р. о год. 4-й попол. з дому жалоби при вул. Рацлавсь-1937 кій ч. 3. 1—1

Ширіть наш часопис!

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський Хор під управою Дм. Котка.
П'ятниця 13.VI. Гусетин
Субота 19.VI. Чортків.
Неділя 20.VI. Чортків.
Понеділок 21.VI. Борща.
Вівторок 22.VI. Борща.
Середа 23.VI. Бучач.
Четвер 24.VI. Бучач.
Субота 26.VI. Заліщики.
Початок о год. 8-30 ввечерю. (Ціна квит-ків 1500 35—7)

Український Театр під дир. Іо. Когутяка.

Березовиця: Селя гиніє.
Четвер 17.VI. „Воскресіння“.
П'ятниця 18.VI. „Воскресіння“.
Субота 19.VI. „Вісник з кімнати“.
Неділя 20.VI. „Запорожжя за Дунаєм“.
Понеділок 21.VI. „Послушок Юдї“ (премєра).
Вівторок 22.VI. „Послушок Юдї“.
З дням 1.VII. театр відіде на сцену до Косова і Кут а пізніше до Сколів. В репертуар входять найновіші модерні штуки. 1941 1—1

З нагоди свого вінчання, що відбулося дня 8. ц. м. в церкві Преобра-женській у Львові, одружили на „Радю Школу“ 30 зод. Вл. Стефанів і Осип Ко-дорівні. Вл. Жертводавцям складзе шир-по подяку Головна Управа УГП-ва. 1941 1—1

Приватний жіночий учительський семінар Кружка УГП-ва в Стрию. Вступні іспити на II і III курс відбулись дня 24. черня. Злогодження прийняли ся дня 19. черня включно. Вступні іспити на I курс відбулись 28. черня а з злогодження 26. черня. — Дирекція 1935 1—2

Виски до Торговельної школи „Тема „Простота“ у Львові, худ Кор-няків ч. 1, відбуватимуться в дніх 22—26 черня 1926 від 10—12 год. Вискоє 10 зод. місцева оплата 20 зод. Школа має права прилюдних шов, а є ученики-ші, дітя державних функціонарі, дістають заповіт оплати. — Улрва. 2—2

Дирекція прив. дів. учит. семіна-ра УГП. ім. Т. Шевченка (дів. гімна-зії гуманістичного типу у Львові) вул. Мос-мацького ч. 12, подає до відома, що вступні іспити до семінарії від I—IV, а до гімназії від IV—VII класів відбууться в дніх від 22—25. черня 1926. Виски до всіх клас безпосередньо по закінченні іспиту. Злогодження прийматься кожного дня. — В. Адриянов. 1925 3—4

ДІРБІНІ ОГОЛОШЕННЯ.
1-ЗОД коштує кожда зовнішня випло-на у Гутермана Сикстуска 14. 1937 35-7
СЛУЖБА БОЖА, на міській хор Яро-славська, легкого укладу, партитура з голосами за 10 зод. до надбуть у всіх кінгарнях. 1939 4-10
ШЕНКЛІВНА, Пекарська 44. Кваліфіка-ційний курс від 12. липня. Докладне перероблення містичських програм. О-коло 1400 зпробованих. Інформація за-сильно. 1786 10-16
ЕВХАРИСТИНІ ПІСНІ на міській (му-жеський хор І. Кашакевича. Ціна 250 до надбуть у Львові в книгарні і в ато-ра вул. Кадецька 14. 1890 4-4
НАІРАБУ годнівників під управою фа-хових сил швайцарських поаподатку Гутерман Сикстуска 14. По стійні годнів-ники поспіаю домі. 1937 61 35-7

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відоміає.

Б. лікарка віденських шпиталів і
секундар львівського Загального
Шпиталю

д-р Тердозія Туна-Нард

ординос
в підляотін
1937 через цілий літній сезон. 1—1

МЕРЛІ на СПЛАТН власного виробу ро-одиноко і цікавоті урядження, надаю-сьмєше поручає **ТАНІМІАУМ** роботи Якова Германа 7, магазин **Валова 13** Собіського 18, в подарю. 1837 4-3

ЗМІНА ЛЬОКАЛО!

Почесно звісна, артистична та накладо-1
— **ПЕРЕПЛЕТНІ М. Кривощого** —
поширена та перенесена на вул. Пекар-1647 ську ч. 1. с. 9—10

КОНКУРЕНЦІЯ! Отомани, материя і
канани дешево до надбуть в Танер-скай Робітни ІГНАТА ШТЕРНА Львів, вул. Шеліцьких 40, біля костелу Св. Єлєазети. Тел. 16—69. 1913 2-3

Мушиш бути моєю!

сталою прикормкою по випробуванню і пакету овочового екстракту **Експрес Агрюміна** до виробу лікерів в різних смаках. 12476 9-10

Генеральне представництво в Польщі
Титани Л. Віл, Різнинський Б.

ли такі: Володимир 12 років, донька Тамара 9 років, Славця 5 літ і Тарас 7 місяців, усі дуже гарні. Їх молода мама померла при породі. Тамара подібна на маму, має чорні очі і дуже гарне волосся. Славця блондинка з Володимиром блондини зі своїми очима, як у батька. Вони мають на Вел. Україні свої дім і мусли втікають підчас революції. Батько не має ніякої праці і живе з того, що йому дають, так, що дітям грошей тепер голодова смерть. Мешкає в селі Пасічна, біля Станиславова, в 3-ох кілометрах, при польській родині. Якби хто хотів дати грошеву допомогу дітям або які речі, нехай вишле на адресу д-ра Волод. Яновича, у Станиславові, який тимчасово біженцем опікується. — Марко Погоризий.

— **Оборона честі чи комедія?** Два достойники польської республіки розсуджували свою честь поодиноким. Ген. Шентницький не хотів подати руки гр. Скинського в однім клубі з політичних мотивів, а визнавши на поодинокі не хотів його прийняти, закривавши себе формальними причинами. Мирний суд приволодів його до цього. Ген. Шентницький стрілив першим на 15 кроків, не влучивши. Гр. Скинський не хотів стріляти, кажучи: „Стверджую, що я свідомо не стрілюю. Хто у Польщі судить у своїй честі та совісті, що має право стріляти до мене та до того, що я репрезентую, нехай стріляє“. Противники не примирились. Польська оцінка оцінює поодинокі, згідно зі своїми політичними та приватними симпатіями. Противники гр. Скинського кажуть, що його поведінка була „фанфаронською“. Але чим був увесь подинок, формально заборонений законом, а до якого приневолює кожного офіцера своєрідний кодекс честі, який кінчить стрілятиною в воздух?

— **Нова банкова панам.** Кожний, хто хоче вивести за кордон якийсь крам, мусить мати „валютну посвідку“ від „Банку Польського“. Ця посвідка стверджує, що особа склала чужу валюту в державний банк, а це значить, що має скласти, бо спершу їде на чужину крам, а потім складають у банк гроші. Якийсь добродій Моравець одержав силу таких посвідок від відділу „Банку Польського“ в Катовицях. Тоді відпровадив їх якомусь Сайді, а той почав ними торгувати у Віденській каварні у Львові. Заробивши 10.000 доларів утік, та на ньому заробили ще й купці, що понавозили багато харчів і худоби. Тимим шляхами ходять банкова польська господарка.

— **З темної хроніки.** Вчора судив львівський суд справу з перед кількома місяцями: намагаючи познанського діловода Роберта Лінга задушити чорно-біржевіка Кнавера, який привів йому мініятури до кімнати готелю „Савой“. Лінг мав спільника, бувшого волинського чоловіка, Карватовського. Карватовський хотів зашморгнути петлю на шию Кнавера, але цей встиг ударити на гвалт. Карватовський утік і поодинокі до цього часу його не майшла. Лінг, його спільник, дістав 2 роки тяжкої в'язниці. — Почто-аній урядовець Стефан Ломницький викрадає з американських листів дозори, за що дістав тиждень арешту. — Остання львівська неділя записалась чорними буквами в поліційній хроніці та анналах наголо поготівля: майже 20 осіб поколози ножем по цинах, фестинах і приватних забавках. Замаєрстинів, Яковівське та Янівське боролось в цих змаганнях за першу наго-

роду. — По Львові ходять по-стійно ошукачі, які виступаючи як податкові поборні, беруть по датах гроші і шезають. А якийсь Гроснас обдурив кільканадцять антикарів як представників віденської фірми біла. Правда, що „не здуриш антикара купервасом“, але білий можна.

— **З епідемії самовбивств.** У селі Забереже, самоставіського повіту, повісився 20-літній парубок Юрко Кеманюк, з остраху, що поліція шукала за ним як вищим у злочини насильства.

— **Військові крутіства.** У перемиський військовий округ заробляв великі гроші якийсь лікар-капітан Ц., який довгий час звільняв тих, що платили йому великі хабари. Його арештували. Ясно, яка національність користалась найбільше з цих ласк — та, що найбільше боїться війська, а є найбільше грошевіта.

— **Наслідки бурі.** Град, який упав минулої суботи, знищив у селі Домажур 650 гект. землі, так, що 700 мешканців є зруйнованих.

— **Самовбивство російського письменника.** Російський письменник Андрій Соболев, що віддав львівською тілом і душею на службу пролетарській літературі та що один з перших помирився з більшовиками, наложив на себе руку в Москві. Йому більшовики всеж не довіряли. Ще недавно, бо на кілька днів перед катастрофою, був на Соболев поміщений донос у журналі „На літературному пості“, що він є реакціонер. Це було теж одною з безпосередніх причин самогубства. Переслідування більшовиків і їх недовіра до письменника, що віддав себе їм на службу, вложили йому до рук зброю, для вкорочення свого життя.

— **Бувші американські жовніри можуть їхати до Америки.** Одержують таке офіційне повідомлення: Пержавний департамент у Вашингтоні повідомив американський генеральний консулат, що чужинці, які служили в американській армії або маринарії, у часі між 5 квітня 1917 р. і 12 листопада 1918 р., а одержали похвальне звільнення зі служби і не є виключені від прав придбати американське підданство — можуть одержати дозвіл виїжджувати до Зєдинених Держав, поза означеним числом. Такий дозвіл можуть дістати також жінки бувших американських військових, діти, вище 18 літ (незамужні та нежонаті) і мужі жінок, які брали участь у світовій війні, а саме в випадках, коли хотять супроводити їх або хотять виїхати за ними, не пізніше як шість місяців від їх виїзду. Цей закон є правосильний до 26. мая 1927. Чужинці, які будуть агодуватися як ветерани за візою, поза чергою, повинні пред'явити оригінальне свідоцтво звільнення з армії або американської маринарії, чи посвідку, яка стверджувала би, що мають таке свідоцтво та інші задовольні докази на те, що одержали похвальне звільнення з армії та американської маринарії. Одночасно треба пред'явити всі документи, яких домагається звичайно від усіх емігрантів, що стараються за американську візу.

— **Новий правильник іспитів зрілості виданий 6. мін. Ст. Грабським** стрінувся згострою критикою польських педагогів по причині своїх часто невідповідних і неоправданих постанов, та неадекватності, чого найліпшим доказом раз-у-раз видавали до нього доповідні та поясненні. Найабсурдніші з його постанови що торкаються непольських заведень, а передовсім та, що ученики тих заведень мусять здавати крім своєї рідної мови ще й польську, хоча ученики польської школи не мусять здавати української мови. Внаслідок цього ученики непольських гімназій здають шість предметів устно, а чотири письменно, і між ними все з польської мови.

Відгук на мн.

Суєдські порахунки.

Від когось часу України тішається такою волею в границях Польщі, що хіба вже ніде їм ліпше не може бути. Поліція не арештує за думки, кримінали не переповнені політичними в'язнями, староста дозволяють мати на концерти і паникиди. А в пресовій ділянці просто рай: Майже що друге число часопису неконфісковане. Навіть як якийсь із вищих достойників украде гроші, то вістка про це не підпадає конфіскації.

Іділічні відносини між зайшлими Українцями й автохтонами-Польками почали набирати чимраз більшої тривожності і стійності. Виринули навіть думки латинізації образи, азбуки й метри.

Та... від когось на мало — Польщі „Слова Польського“? Побачило воно, що як так далі піде, то стратить рацію існування і ту рештку передплатників, яку ще має.

І почалося... Прушинський скликав засідання редакції, на якій було порішено: республіка є небезпечна, бо прокураторія час до часу не конфіскує зовсім українських часописів.

На першу чергу пішло „Діло“ і почалися ревелії.

Фейлетоніст „Слова Польського“ Ялек обчислив на папері, що редактори „Діла“ за шість літ с-ворили шість мільонів України. Був давно їх тільки мільон, а тепер с аж сім...

Хронікар (імя рек) подумався до фак-

— **Зріст приватного капіталу на Україні.** Московські „Ізвестія“ пишуть, що на Україні помітний дуже живий зріст приватної торгівлі, головню на селі. В першій половині минулого року товарооборот приватних купців становив суму 426 мільонів карбованців, в другій половині 656 мільонів карбованців. Цього року ця зверховна тенденція ще більша. Ясно, що це вводить московських комунистів у великий жах.

— **Дисциплінарна відповідальність за легковаження українізації.** Недавно писали ми про українізацію в Одесі та про її переріжку. Тепер ділимося з нашими читачами найновішими вістками про те, що на основі внесення провірочної комісії потагнула рада до дисциплінарної відповідальності керманців одеських філій експортного хлібного тресту, тупового тресту, транспорту і інших за порушення декрету про українізацію, який то декрет забороняв приймати на службу людей, що не знають української мови в письмі та слові. Зрозуміло, що виникало це велике невдоволення у всіх одеських „русотів“, що вже жалілися кілька разів у Москві на українізацію.

— **Куди зезали жінки?** У Варшаві відкрили організоване бюро торгівлі живим товаром. Вело його сім (?) братів Мірелів, перевозячи жінки літаками та автоматами на чужину, де мали звязки з такими бюрами в Антверпені, Парижі та Буенос-Айрес. За кожну вивезену жінку до Аргентини брали по 2 і 3 тис. доларів.

— **Українському громадянству до відома.** Після процесійного походу в неділю першого дня Зелених Свят на Янівське кладовище відбується там же під великим хрестом серед могил українських стрільців спільна панахида зі всіми священниками. Після неї відбувається вже рівночасно поодинокі панахиди з поодинокими священниками на могилах: 1) Безіменного Стрільця, 2) Луцкея й Крупи, 3) Шевчука, Фоліса і Сатановича, 4) Бесарабового. Шановне громадянство просить взяти громадню участь у всіх тих панахидах, як у спільній так і в поодиноких.

— **З береканських споминів про Франка.** Сходили гуртка учнів вищої гімназії, як це подає д-р А. Чайковський в листі до Редакції „Діла“, відбувалися декілька в його хаті, в кімнаті його синів, часто при його участі, а це дотичить 1902 р. і дальших літ

тичної причини кінтани річпосполитої і незалежних господарських відносин. „Всюлю вини Галактион Чинка“

Що-до першого закінчу, то він хоч і несправданий, всеж таки потверджує славу України як молодого, дужого і могутнього народу.

Адже загально відома річ, що неодинокі шкільники чи північники закінчують своє життя обставинами, що в їх батьків служили якій там Гринько чи Панамо.

Або Волхвичі... До часу, поки туди зайшла українська армія, було на Волині ладан 5 при. Польція. Тепер там караюче їх статистику аж 35 при. Не можна припускати, щоб збільшення населення відбулося нормальним і законним способом. Це є стійкий доказ, що ми добрі сусіди і не допустимо до депопуляції якоїсь менше здорової раси.

Щодо другого закінчу, то це є фактом, що я багато шкоджу своїми написаннями. Американська поліція, недовіряє границі, крадіж в урядових і демократичних суспільностях — все те мої намерси. Але їм не рада: визнають мене на поодинокі і в Скинський-Шентницький Л. буде по мені.

А колиб і це не помогло, то й так на нове зі „Слова Польського“ не повинні мати причини до розлуки.

Коли я не вмер від того, що довкола мене діється, то не вмер Річпосполита від того, що я на неї пишу.

Galaктион Чинка

коли сини його були учнями вищої гімназії. В р. 1901 дня 16 (3-го ст. ст.) травня відбувся сходили істор.-літературного гуртка в північній ново-вибудованій віллі д-ра А. Чайковського при замкненні дверей, при свічках, а прочитано тоді реферат про визвольний рух в Австрії 1848 р. та пропагандистичну брошуру під наг. „Самоствійна Україна“. Очевидно — д-р А. Чайковський про сходили в своїй північній тоді не знав. В гімназійній гуртці були дайні, об'єднаний пізніше гурток „Молода Україна“ проіснував „конспіративним шляхом“ до вибуху війни 1914 р., а велику бібліотеку тайного гуртка (заші 2.000 томів) перевезено до Лапшина, де що бібліотеку розібрали „Москалі“. — Д-р Михайло Західний.

— **Новий винахід або чудо.** В селі недалеко Львова, зробило собі двоє хлопців лодку на лад козацької „чайки“. Спустили на став а тут чудо: не могли адекватити „чайки“, бо висмарована пастором до взуття Елегант Ф-ки О. Левинська і С-ка, Львів, Кордешького 51, не приймала води і скакала як недавно читали ми, „Блоха морська“.

— **Гей!** всі враз, чистім взуття Елегантом, а підлогу франц. пастором О. Левинської і С-ка, Львів, Кордешького 51. 1931 1-1

Дописи.

Старий Самбір. (Свято Шевченка.

Дня 4. ц. м. відбувся у нас концерт в честь Шевченка. І його програму входили тим разом виключно мужські хори під умілою батогом п. Север. Гумецького, що під кожним оглядом задовольняє слухачів. Пречудова і до слів заурочаюча була декламація проф. Княжеского з Самбора „Присвята Андрію Козачковському“. Інші точки програми вимали теж бездоганно. На будуче треба комітетом серйозніше братися до діла, а точки програми повірити людям певним, що в останній момент не завадять, як це було цим разом. Присутній.

Яворів. (Перша філія Українського Крайового Товариства одні над ілля і-дама). В пам'ятний для цього українського народу „Фрідковий день“ — 25. травня 1926 р. відбувся в Яворові установний збори філії УКТОВ. На збори явилось около 40 людей, між ними члени-оснувальці філії. Попри справу формальної статуту, як відкриття статуту, а саме нових членів, вибір аналізу, обговорено головну справу, задля якої заложили філію. На території Яворовщини, як і суміжних повітів, є багато інвалідів з визвольної війни. Це дуже тяжка. Пр. про деяких з них ніхто й не знає, інші надаром ан-тономіями ділячи по різних наших громадянських установах, щоб добути якусь допомогу. Час до часу одержують дехто з цих інвалідів даток у грошіх чи натурі (прим. на Різдво, Великдень) з публичних жестів.

Конкурс

на приняття постанови, публічних учнівських середніх шкіл до курсу УІТ-а ім. Карла Сендборгівича у Львові вул. Хмільової к. 9, на шк. р. 1926/27. Прохання о триниття вносити до 1. липня 1926. Усіх ланкетів оголошені в українських середніх школах і в Управі бурск. 1—1

Старшина бурсового Круга.

Ідеї пролетаріату наші безмосковського мистецтва відомі, навпаки ідеї ми, як представники молодого нації скоріш відомі, скоріш відомі у відомі відомі образи. Наша орієнтація на західно-європейське мистецтво, на його стиль, на його прийоми.

Хмільовий є прихильником орієнтації на захід і висуває гасло «школа самостійного глянцу» української літератури, якої не заманиш колачиком у Москву.

Ось саме у тому, як здавалось, такому надійному місці прорвалася гребля. Всі чини партії та уряду дезектризовані! Появилася легенда про український шовінізм навіть у самій партії, про аріст української дрібно-буржуазної психіки, ідеологічні ухили і «вивихи» в партії, а навіть про антисемітизм теж у самій-же партії і то з боку України. Почалося лікування! Спершу статтями в пресі, а потім і до тепер на тему конфлікту двох культур на Україні, тобто російської та української, багато. Переважно — це статті наскрізь політичні, пролетарсько-ідеологічної закрески пера Чубара, Гринька, Скрипника, декларації Кагановича, редакційні статті політичних офіційних уряду і партії і т. д. і т. д.

Партія стала на становищі дальшого ведення українізації, але обережно, поступово, щоб не зразити до себе російського пролетаріату, щоб процес українізації — як сказав Каганович — не повернувся проти нас... Словом партія вибрала золоту середину. Вона бажає і «невинності» соборності і капіталу приробити. Українізація — не є для нас самоцілью — твердить той-же Каганович, але вона є одним із засобів будови соціалізму і тому ми проводимо і будемо її проводити в життя. — Так то воно, так, але все-ж рішила та партія гамувати розмах тих своїх членів, що домагаються інтензивної і беззастережної українізації за всяку ціну та притуплювати протиукраїнізаційний запал тих, що її поборюють. Словом комуністи мобілізують сили для боротьби з шовіністичною небезпечкою, і з українським сепаратизмом тепер уже в нутрі власної партії. А де не аби який поступ!

Та ця мобілізація все одно на ніщо не припадає, бо життя та його закони сильніші за всякі штучно-будовані межі, воно сильніше за всякі писані гієрогліфи партійного хоч би й денського догматизму та доктринерства. Прорвалася одна гать на культурному фронті! — Її латають! Та вона напевно знов прорветься в тому самому місці, а далі під напором стихії не вдержать і інші греблі, течія їх розторочить та переросте і покотиться власним природним коритом. В. М.

3 українського життя в Америці.

Свято Франка в Філадельфії. — Жертовність наших земляків. — Українські допомогні товариства.

Філадельфія, 25. травня 1926.

По всіх великавських просторах Америки, де тільки доля кинула українських емігрантів, святкуємо урочисто 10-літні роковини смерті Івана Франка. Святкуємо його концертами, амат. виставами, відчитами, святкуємо й Богослуженнями в греко-кат. і православних церквах. При нагоді тих ювілейних свят збираємо жертви на пам'ятник Франка у Львові, на що повинна вплинути звістка про його суму. Випередила у нас всі місцевості Філадельфія, що перша влаштувала ювілейне Фан-

кове свято. А саме заходом Т-ва ім. Франка (відділ 83 У. Н. Союзу) і при співучасті українських організацій міста відбувся у нас великий концерт в честь Франка ще 16 травня ц. р. Простора гала була заповнена по береги українським робітництвом. Свято отворив вступним словом гром. Р. Караїм, зазначивши, що Т-во ім. Франка вважало своїм обов'язком започаткувати ювілейні свята Франка на вільній американській землі. Потім тутешній хор ім. Кошиця відспівав «Слава йому, слава» Сеніці. З черги зачалися декламації («Нейміт» — Л. Радковський) і декламація дитини. Були ще сольові п. Ольги Тимкевичівної, скрипове сольо ученика В. Пришляка, фортепианове сольо п-и Катрусі Росоловичівної і ин. Виступала також оркестра Т-ва українських американських горожан під управою П. Келичави і два хори: хор співачок — драматичного кружка Української Робітничої Громади («Вічний революціонер» і ин.) і хор ім. Кошиця під управою І. Лямпарта («Ой айшла зоря» Леонтовича). Святочну промову виголосив з темплетом д-р Лука Мишута. По промові переведено збірку на пам'ятник Франка у Львові, яка принесла 96 доларів. Свято це було під кожним оглядом вдатне.

Коли переглядати американську українську пресу, то в ній аж рогіть від усього роду покликів у справі складання жертв на ріжні старокраєві цілі, і від подяк за вилані до краю збірки. І справді треба признати, що наші заборські брати щиро піддержують усякі добрі почини в краю і відгукуються за допомогою на кожний слушний залив. Тут потворилися і спеціальні комітети для підмоги культурно-освітнім товариствам по наших селах, зложені з людей, що походять з тих сіл. Деякі з тих комітетів розвинули дуже живу, благодатну діяльність і посилають на ріжні установи в своїм селі нераз дуже поважні суми. Сміло можна сказати, що більшість читальних домів у Галичині будується або відбудовується завдяки жертвництвам українців з Америки, не згадуючи про жертви на Рідну Школу, політичних в'язнів, інвалідів, сиріт і т. п. Цю гарну рису наших заборських братів слід нам ще більше поглиблювати й культивувати, бо вона важе нас тісно з Рідним Краєм, кажучи відгукуватись на всі його потреби, болі і страждання.

Сильну акцію розвивають у нас допомогні товариства, що гуртують у себе справді поважне число українського робітництва, яке складає львину частину тутешньої української еміграції. Ці товариства мають великі фонди і свої власні пресові органи, яких політична закреска належить від складу членів і управ тих товариств. Так наша найбільша допомогна організація в Америці — Український Народний Союз, має понад 30.000 обезпечених членів і півтора мільона доларів мастику. Її органом щоденник «Свобода», що виходить уже 34-ий рік. Тепер ведуть редакцію «Свободи» пп. Ревюк, д-р Мишута і Лотоцький. Другою з черги щодо сили організацією є Український Робітничий Союз, що має около 15.000 членів. Його орган «Народна Воля» виходить 3 р. тижнево. Напряж «Н. В.» соціалістично-меншевицький. Потім слідує «Провидіння», організація суто католицька, зі своїм органом «Америка» (3 р. тижнево), яку веде д-р Назарук. «Провидіння» має з горою 10.000 членів. Дальше є ще товариства: «Народна Поміч» (6.000 членів) і «Згода Брацтва» (4.000 членів), теж з власними пресовими органами. Всі товариства гуртують разом понад 65.000 членів, отже армію немалу. Всеж таки слід признати, що допомогні організації наших закарпатських (мадярських) українців в Америці значно сильніші, бо у них буквально кожний емігрант обезпечений у своїм товаристві. Висленим вголі українські організації

Жіночі модні матер'яли Шовки, Полотна Мужеські сукна

1630

18-7

ФІРМА
РОМАНЗУБИК
Львів, Галицька 16.

ведуть тепер інтензивну кампанію за присиднювання членів, приймаючи нових членів без або за подовину вписового.

Радянська Україна.

Українці в урядових установах України.

Генеральний секретар КП(б)У Каганович виголосив в часі 3. сесії ВУЦВК-у у комуністичній фракції тогож ВУЦВК-у обширний реферат на тему: «Досягнення і труднощі в проведенні українізації». Всі теоретичні міркування Кагановича на ту тему лишаємо тепер на боці, а подамо тільки той фактичний матеріал, яким користувався референт, маючи співвідношення сил у партії та в уряді УСРР з огляду на їх національну приналежність.

Каганович твердить, що під впливом проведеної українізації досягнули України великих успіхів на полі здобування відповідальних урядових становищ. І так на 17 народних комісарів (міністрів) України є 10 українців (58,8 пр.). На 41 голів окружних виконавчих комітетів є 25 українців (61 пр.). В складі всіх комуністів голів районних виконавчих комітетів українців є 73,5 пр., а в складі голів сільських рад є 75,3 пр. українців. По селах радянський апарат зукраїнізований майже в цілості, за винятком сіл, де переважає населення національних меншостей.

В ділянці культурного будівництва можна, на думку Кагановича, підкреслити теж значні досягнення за останній рік. Нижча школа українцівана на 80 відсотків, останніх 20 відсотків шкіл обслуговує національні меншости. Праця над організацією середніх шкіл теж поступає вперед. Школи т. зв. політграмоти (партійні) I-ого і II-ого ступня українцівані на 60 відсотків. В Артемівському університеті (комуністична академія!) було в 1923 р. заледви 23 відс. студентів українців, тепер є їх 46,3 відсотків.

Вся преса на Україні зукраїнізована в 61 відс. На 82 газети є 50 українських, а ще 1. квітня 1924 р. преса була зукраїнізована раптом на 37 відс. Продукція книжкових видань піднялася з 44 відсот. у 1924 р. до 58 відс. українських книжок в 1925 р. Колич узяти на увагу тираж української книжки, бо він, на думку Кагановича, дає українській книжці велику перевагу, то 79 відс. усього тиражу.

(Мабуть тому, що українською мовою друкується переважно брошури і листочки агітаційного характеру та шкільні підручники. Вся наукова і взагалі поважна література друкується по російськи. — Прим. Ред.)

В 1924 р. не було в українській мові ні одного підручника для т. зв. політграмоти. В 1925 і 1926 р. видано 91.000 підручників політграмоти для села (агітаційні брошури!) — прим. Ред.) 15.000 для міста в українській мові. Шкож до самої партії КП(б)У, та з першим січня 1924 р. було в партії 33,4 відс. українців, а тепер є їх 47 відс. Колич взяти вступаючих до партії кандидатів, то між ними є 70 відс. українців. Партійна школа зукраїнізована на 60 відс. у комополі є 63 відс. українців. В складі окружних комітетів партії українці складають 42,4 відс. членів (в 1923 р. було їх 32 відс.). В складі секретаріату окружних партійних комітетів є 41,2 відс. українців, між завідуючими організаційними відділами українців 46 відс., між завід. жіночими відділами партії українців 49 проц.

Колич взяти на увагу — казав

дослідно Каганович — українізацію мас у цілості, то оживлення рад, над якими ми тепер працюємо є природною живою українізацією. Те, що ми втягаємо селян до Центр. Викон. Комітету, те, що ми втягаємо значне число українців на відповідальні та кермуючі становища, те, що ми маємо в дуже значному відсотку українцівані ради, все це є правдивою українізацією мас.

На думку Кагановича, як видно, Москва й її філія на Україні КП(б)У «пожалували» українцям аж за багато. Та до тої справи ще повернемо.

Після голодівки.

Закінчення голодівки політичних в'язнів з вул. Баторого.

Як нас повідомляють з в'язниці, голодівка, яка розпочалася була в неділю, закінчилася в понеділок 14. ч. м. Президент окруж. суду п. К. Гавель прийняв до відома домагання політичних в'язнів і зарядив управі в'язниці: 1) умістити політичних в'язнів у спільних камерах, 2) дозволити на два проходи денно (1 год. перед, 1 год. попол.).

Лишається тільки ще одно розпорядження у в'язниці, яке у високій мірі ображає людську гідність політичних в'язнів — решітка при відвідинах. Відвідини відбуваються перед решітчастим вікном: видно тільки голову. Це викликає сумне враження і такі відвідини, замість стати розрадою для в'язня, стають подвійною мукою для нього і для його рідні, яка його віддає.

Крайня пора, щоб президент суду п. Гавель відмінив і це варварське розпорядження, а то тимбише, що міністр справедливості п. Маковський зарядив у Варшаві таку решітку скасувати. Політичні в'язні.

НОВИНКИ.

— Конфіскація. Вчорашнє число нашого часопису сконфісковано за три місяці вступної статті «Від аплатії до активності».

— «Поради матерей» в новій домівці при вул. Ходорівського посвятили минулої неділі знтр. Шептицький. Від «Кравого Т-ва» опині над молодого, яке, опікується нею, о. Даворич джував митрополитові за його дар — домівку, в якій примістилась «Порада». Директором її є д-р Оз Баранський.

— До відома наших лікарів. На днях опорожнилась посуда Бельського й залізничного лікарів в Бездзі по д-рі Мар. Ковальським, який задля родинних відносин перенісся у Західну Галичину. З огляду на те, що Бельщина не має від свого ряду літ свого лікаря, було би вказаним, щоб один з наших українських лікарів ослі в Бездзі. Цією громадянство Бельщини (40 сіл) принадо би свого лікаря дуже радо і піддержало би його працю морально та матеріально. Посіх не зашкодить з огляду на опорожнення посуди.

— Підлюте. Як довідуємося, зли вигоди гостей купельного заведення в Підлюті буде з дня 15-го червня ц. р. ізати вузько-торова залізнична поїздка в год. 1 в поїздку з Бродів на вгору аж до Підлютего.

— Хто хоче дітей? Одержують такого листа: Широ прошу Світлу редакцію надрукувати в своїй газеті, що я віддаю 4 дітей, сиріт, Наддніпрянців, за своїх, але до людей інтелігентних і багатих, бо діти родичів інтелігентних. Д-